

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

«Πρώθηση Οικονομικών Εργαλείων για την Ευθύνη στο Περιβάλλον»

στο πλαίσιο του προγράμματος
LIFE19/GIE/GR 001127 “Promoting financial instruments for liability on environment”

Σταυρούλα Πουλή
25 Νοεμβρίου 2022
Τρίκαλα

ΕΝΩΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρώθηση Χρηματοοικονομικών Εργαλείων για την Περιβαλλοντική Ευθύνη

PROMOTE FINANCIAL INSTRUMENTS FOR LIABILITY ON ENVIRONMENT

LIFE19 GIE/GR/001127 LIFE PROFILE

EU LIFE project on “Promoting financial instruments for liability on environment”

Προϋπολογισμός: 1.086.000 ευρώ κοινοτική χρηματοδότηση: 55 %

Διάρκεια: 16/11/2020 - 15/11/2023

Συντονιστής:

ΥΠΕΝ/ΣΥΓΑΠΕΖ.

Εταίροι έργου:

το Πράσινο Ταμείο (συγχρηματοδότης έργου), το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, το Ινστιτούτο Αστικού Περιβάλλοντος και Ανθρώπινου Δυναμικού_ Πάντειο Πανεπιστήμιο, το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, η Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος, το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών, η συμβουλευτική εταιρία «Γρύφων Περιβαλλοντική Συμβουλευτική ΕΠΕ.

ΕΝΩΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Προώθηση Χρηματοοικονομικών Εργαλείων για την Περιβαλλοντική Ευθύνη
PROMOTE FINANCIAL INSTRUMENTS FOR LIABILITY ON ENVIRONMENT

LIFE19 GIE/GR/001127 LIFE PROFILE

Στόχοι έργου

- Βελτίωση της εφαρμογής της οδηγίας για την περιβαλλοντική ευθύνη ELD (2004/35/ΕΕ) και του Π.Δ. 148/2009 και της αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών ζημιών
- Ανάπτυξη της εκτίμησης περιβαλλοντικού κινδύνου για τις δραστηριότητες του παραρτήματος III
- Ανάπτυξη & εφαρμογή εθνικού σχεδίου για την περιβαλλοντική ευθύνη
- Ενίσχυση της χρηματοοικονομικής ασφάλειας για την αποκατάσταση περιβαλλοντικών ζημιών
- Υποστήριξη των φορέων εκμετάλλευσης για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους και ευαισθητοποίηση των ενδιαφερομένων μερών και του κοινού
- Επίδειξη βέλτιστων πρακτικών σε άλλα κράτη μέλη (Κύπρος, Βουλγαρία, Τσεχία)

ΕΝΩΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Προώθηση Χρηματοοικονομικών Εργαλείων για την Περιβαλλοντική Ευθύνη

PROMOTE FINANCIAL INSTRUMENTS FOR LIABILITY ON ENVIRONMENT

LIFE19 GIE/GR/001127 LIFE PROFILE

Περιβαλλοντική ευθύνη στην Ελλάδα:

Η οδηγία μεταφέρθηκε το 2009 με το Π.Δ. 148/2009.

Εφαρμόζεται- σε εθνικό επίπεδο: για υποθέσεις εθνικής σημασίας ή υποθέσεις μεταξύ περιφερειών

σε περιφερειακό επίπεδο: Αποκεντρωμένη Διοίκηση -Περιφερειακές Επιτροπές Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών: για υποθέσεις εντός της εδαφικής τους αρμοδιότητας.

Εφαρμόζεται σε ζημιές σε προστατευόμενα είδη & φυσικούς οικοτόπους (όχι μόνο δραστηριότητες του Παραρτήματος III)

Ζημία στα ύδατα, ζημία στο έδαφος.

ΕΝΩΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωώθηση Χρηματοοικονομικών Εργαλείων για την Περιβαλλοντική Ευθύνη

PROMOTE FINANCIAL INSTRUMENTS FOR LIABILITY ON ENVIRONMENT

LIFE19 GIE/GR/001127 LIFE PROFILE

A. Προπαρασκευαστικές δράσεις (preparatory actions)

- ✓ A1 επικαιροποίηση της τρέχουσας κατάστασης σε διεθνές και ενωσιακό επίπεδο σχετικά με την ανάλυση περιβαλλοντικών κινδύνων των δραστηριοτήτων του Παραρτήματος III της οδηγίας για την περιβαλλοντική ευθύνη (ΟΠΕ)
- ✓ A2 Εξέταση της τρέχουσας κατάστασης της εθνικής ασφαλιστικής αγοράς
- ✓ A3 Ανάλυση SWOT σε εθνικό επίπεδο & προσδιορισμός των βασικών ενδιαφερομένων φορέων

B. Δράσεις Εφαρμογής (implementation actions)

- ✓ B1 Εκτίμηση κινδύνου περιβαλλοντικής ζημίας για τις κύριες κατηγορίες δραστηριοτήτων όπως ταξινομήθηκαν στη δράση A1
- ✓ B2 Οικονομική αποτίμηση της περιβαλλοντικής ζημίας και ιδιαίτερα όσον αφορά στη βιοποικιλότητα
- ✓ B3 Ανάπτυξη του εργαλείου πληροφορικής (IT-tool)

ΕΝΩΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Προώθηση Χρηματοοικονομικών Εργαλείων για την Περιβαλλοντική Ευθύνη
PROMOTE FINANCIAL INSTRUMENTS FOR LIABILITY ON ENVIRONMENT

LIFE19 GIE/GR/001127 LIFE PROFILE

- ✓ B4 Πιλοτική δοκιμή του εργαλείου αξιολόγησης κινδύνου για δραστηριότητες του Παραρτήματος III της ΟΠΕ, σε τρεις διαφορετικές περιοχές της χώρας
- ✓ B5 Εκτίμηση κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της εφαρμογής χρηματοοικονομικής ασφάλειας με βάση τη μεθοδολογία αξιολόγησης περιβαλλοντικού κινδύνου στην αγορά και στην εθνική οικονομία
- ✓ B6 Υιοθέτηση του εργαλείου που θα διατίθεται στα ελληνικά και στα αγγλικά μέσω του δικτυακού τόπου του ΥΠΕΝ
- ✓ B7 Συγκρότηση Φόρουμ Διαβούλευσης
- ✓ B8 Ανάπτυξη Εθνικού Σχεδίου μέσω δικτύωσης με τις αρμόδιες αρχές και τα ενδιαφερόμενα μέρη, έγκριση και εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης
- ✓ B9 Δημιουργία και λειτουργία διαδικτυακής πλατφόρμας για τις περιπτώσεις περιβαλλοντικής ευθύνης

ΕΝΩΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Πρωώθηση Χρηματοοικονομικών Εργαλείων για την Περιβαλλοντική Ευθύνη
PROMOTE FINANCIAL INSTRUMENTS FOR LIABILITY ON ENVIRONMENT
LIFE19 GIE/GR/001127 LIFE PROFILE

- ✓ B10 Διοργάνωση 7 μονοήμερων σεμιναρίων, ένα σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση για την ενίσχυση της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των εμπλεκομένων σχετικά με τη σημασία εφαρμογής της χρηματοοικονομικής ασφάλειας στο πλαίσιο ΟΠΕ
- ✓ B11 Διοργάνωση 7 μονοήμερων σεμιναρίων, με στόχο την επίδειξη του εργαλείου και της διαδικτυακής πλατφόρμας που θα απευθύνεται στους δημόσιους λειτουργούς
- ✓ B12 Διήμερη εκδήλωση για την υλοποίηση του έργου, σε στοχευμένο κοινό - ενδιαφερόμενα μέρη (ασφαλιστές, εκπροσώπους φορέων εκμετάλλευσης, τραπεζίτες)
- ✓ B13 Σύνταξη συστάσεων, συμπεριλαμβανομένων κατευθυντήριων γραμμών βέλτιστων πρακτικών για τους φορείς εκμετάλλευσης
- ✓ B14 Διοργάνωση 3 σεμιναρίων (workshops) για την προώθηση της εφαρμογής της χρηματοοικονομικής ασφάλειας στο πλαίσιο της ΟΠΕ σε χώρες της ΕΕ συμπεριλαμβανομένης της επίδειξης του IT -tool

ΕΝΩΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Προώθηση Χρηματοοικονομικών Εργαλείων για την Περιβαλλοντική Ευθύνη

PROMOTE FINANCIAL INSTRUMENTS FOR LIABILITY ON ENVIRONMENT

LIFE19 GIE/GR/001127 LIFE PROFILE

Εκτίμηση περιβαλλοντικού κινδύνου

- ✓ Μεθοδολογία IRAM (Integrated Risk Assessment) του δικτύου IMPEL
- ✓ Το Εθνικό σχέδιο περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων
- ✓ Μεθοδολογίες που εφαρμόζονται σε άλλες χώρες της ΕΕ με στόχο τον υπολογισμό της χρηματοοικονομικής ασφάλειας στο πλαίσιο της οδηγίας για την περιβαλλοντική ευθύνη (Ισπανία, Πορτογαλία, Ιρλανδία, Κάτω Χώρες, Γαλλία)
- ✓ Μεθοδολογίες εκτίμησης περιβαλλοντικού κινδύνου που εφαρμόζονται από παρόχους χρηματοοικονομικής ασφάλειας (κατηγοριοποίηση κινδύνου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD), καθώς και
- ✓ μέθοδοι εκτίμησης περιβαλλοντικού κινδύνου που εφαρμόζονται από τον ασφαλιστικό κλάδο στην Ελλάδα

ΕΝΩΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Προώθηση Χρηματοοικονομικών Εργαλείων για την Περιβαλλοντική Ευθύνη

PROMOTE FINANCIAL INSTRUMENTS FOR LIABILITY ON ENVIRONMENT

LIFE19 GIE/GR/001127 LIFE PROFILE

Κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν για την επιλογή των δραστηριοτήτων του παραρτήματος III για την ανάπτυξη και δοκιμή του εργαλείου ΤΠ

Αριθμός αδειοδοτημένων επιχειρήσεων ανά κατηγορία δραστηριότητας (Ελλάδα)

Αριθμός αδειοδοτημένων εταιρειών ανά κατηγορία δραστηριότητας (Ευρώπη)

Διαθεσιμότητα των ασφαλιστικών προϊόντων στην αγορά

Το εύρος του περιβαλλοντικού κινδύνου ανά κατηγορία δραστηριότητας (EBRD)

Δραστηριότητες υπό ειδική νομοθεσία όπως REACH, IED, SEVESO

Τοποθεσία της δραστηριότητας

Δραστηριότητες υψηλής σημασίας για την εθνική οικονομία

Κατηγοριοποίηση περιβαλλοντικού κινδύνου μιας δραστηριότητας

Μέγεθος εγκατάστασης

Πολυπλοκότητα της διαδικασίας εγκατάστασης

Τύπος και αριθμός εκπεμπόμενων ουσιών

Χρησιμοποιούμενες επικίνδυνες ουσίες & διαχείριση αποβλήτων της εγκατάστασης

Μεταφορά αποβλήτων εκτός του εργοταξίου

Περιβαλλοντικές επιδόσεις των δραστηριοτήτων (εμπειρική προσέγγιση-επιθεωρήσεις)

Ιστορικό δραστηριοτήτων που προκάλεσαν περιβαλλοντικό ατύχημα (τελευταία 5 έτη)

Εποχιακός χαρακτήρας μιας δραστηριότητας

Τουέας Βιομηχανίας

ΕΝΩΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρώθηση Χρηματοοικονομικών Εργαλείων για την Περιβαλλοντική Ευθύνη
PROMOTE FINANCIAL INSTRUMENTS FOR LIABILITY ON ENVIRONMENT
LIFE19 GIE/GR/001127 LIFE PROFILE

Αναμενόμενα αποτελέσματα:

- ✓ Έκδοση και εφαρμογή της υπουργικής απόφασης σχετικά με τη χρηματοοικονομική ασφάλεια για την αποκατάσταση περιβαλλοντικών ζημιών (σύμφωνα με την οδηγία και την εθνική νομοθεσία).
- ✓ Ανάπτυξη του εργαλείου ΤΠ για την εκτίμηση περιβαλλοντικού κινδύνου: διαθέσιμο στους φορείς εκμετάλλευσης και στο ευρύ κοινό.
- ✓ Φόρουμ διαβούλευσης: θα παρέχει το "περιβάλλον" για έναν ανοικτό διάλογο μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών για τη βελτίωση της εφαρμογής της περιβαλλοντικής ευθύνης.
- ✓ Ανάπτυξη και δέσμευση εθνικού σχεδίου για τη βελτίωση της εφαρμογής της περιβαλλοντικής ευθύνης.
- ✓ Δημιουργία και λειτουργία διαδικτυακής πλατφόρμας που θα παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις περιπτώσεις περιβαλλοντικής ευθύνης στις αρχές και το κοινό.

ΕΝΩΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Προώθηση Χρηματοοικονομικών Εργαλείων για την Περιβαλλοντική Ευθύνη
PROMOTE FINANCIAL INSTRUMENTS FOR LIABILITY ON ENVIRONMENT

LIFE19 GIE/GR/001127 LIFE PROFILE

Αναμενόμενα αποτελέσματα:

- Συμμόρφωση: Οι φορείς εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούν το εργαλείο ΤΠ θα δεσμευτούν περαιτέρω για την εφαρμογή της περιβαλλοντικής ευθύνης,
- Εκπαίδευση: στοχευμένη σε δημόσιες αρχές και φορείς εκμετάλλευσης με σεμινάρια/ διαδικτυακά σεμινάρια/ εκπαίδευση σχετικά με το εργαλείο ΤΠ και τη διαδικτυακή πλατφόρμα, ώστε να εξοικειωθούν με αυτό,
- Συμμετοχή των πολιτών και των ΜΚΟ: Το κοινό και οι ΜΚΟ θα συμμετάσχουν στις δραστηριότητες του έργου, ως χρήστες της διαδικτυακής πλατφόρμας που αναπτύχθηκε από το έργο,

ΕΝΩΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Προώθηση Χρηματοοικονομικών Εργαλείων για την Περιβαλλοντική Ευθύνη

PROMOTE FINANCIAL INSTRUMENTS FOR LIABILITY ON ENVIRONMENT

LIFE19 GIE/GR/001127 LIFE PROFILE

Περιπτώσεις

Εντοπισμός κατόπιν περιβαλλοντικών ελέγχων ή αιφνίδιων περιστατικών (π.χ. πυρκαγιά).

Στην περιοχή του Ασωπού μετά από τους περιβαλλοντικούς ελέγχους εντοπίστηκε ρύπανση από την ανεξέλεγκτη διάθεση αποβλήτων σε υπόγεια και επιφανειακά ύδατα.

Νομοθετικά μέτρα 24044/2010 (όρια, αλλαγή ΑΕΠΟ)

Εφαρμογή μέτρων αποκατάστασης στις επιχειρήσεις που είχαν προκαλέσει περιβαλλοντική ζημία.

Παρακολούθηση υλοποίησης των μέτρων.

Εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος για την αποκατάσταση του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα που ξεκίνησε το 2016 και συνεχίζεται.

ΘΗΒΑ, πυρκαγιά σε εργοστάσιο, 2018

Μονάδα ανακύκλωσης μεταλλικών και μη μεταλλικών αποβλήτων, διάλυσης και ανακύκλωσης οχημάτων (ΟΤΚΖ) Εύβοια ρύπανση εδάφους λόγω ανεξέλεγκτης διάθεσης επικίνδυνων και μη, στερεών και υγρών αποβλήτων. Είχε επιβληθεί, με Απόφαση Αντιπεριφερειάρχη την 01-06-2012, ολική προσωρινή διακοπή της λειτουργίας της μονάδας, μέχρι να ολοκληρωθεί η αποκατάσταση του χώρου και εφαρμογή προγράμματος παρακολούθησης ποιότητας εδάφους και υπόγειων υδάτων.

Περιπτώσεις

- ▶ Κατόπιν πυρκαγιάς στις 07.05.2015 στις εγκαταστάσεις της εταιρείας με αποθηκευμένα απόβλητα εκδόθηκαν μέτρα πρόληψης που περιελάμβαναν:
- ▶ Εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου Απομάκρυνσης Αποβλήτων που θα περιελάμβανε:
 - ▶ - Σύμβαση με αδειοδοτημένο φορέα συλλογής και μεταφοράς επικίνδυνων αποβλήτων, χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου απομάκρυνσης των αποβλήτων του θέματος από τις εγκαταστάσεις του φορέα εκμετάλλευσης, δειγματοληψίες εδάφους και υπογείων υδάτων από διαπιστευμένο εργαστήριο, πλήρη περιμετρική περίφραξη του χώρου αποβλήτων του θέματος.

Πυρκαγιά σε ΚΔΑΥ, 2015

Πυρκαγιά σε ΚΔΑΥ, 2015

26/06/2015 09:58

Πύδνα- Κολινδρός, 2016-2017. Αποκατάσταση απόθεσης
φωσφογύψου, 4 στρέμ.

Ευχαριστώ!

ΕΝΩΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρώθηση Χρηματοοικονομικών Εργαλείων για την Περιβαλλοντική Ευθύνη
PROMOTE FINANCIAL INSTRUMENTS FOR LIABILITY ON ENVIRONMENT
LIFE19 GIE/GR/001127 LIFE PROFILE